

Referat fra møte i faggruppa for verdensarven Røros bergstad og Circumferensen, 18.02.2021 kl. 0900-1130 på teams

Til stede; Johan Fredrik Urnes, Magnus Borgos, Bjarne Granli, Tove Martens, Per Øyvind Rise, Anne Kristin Rødahl, Erlend Gjelsvik, Kristin Frønes, Olve morken, Monica Rusten, Svein Ole Granefjell, Anne Nyhamar, Kirsten Thyrum, Morten Tøndel.

Sak 01/21 **Godkjenning av innkalling og sakliste**

Innkalling og sakliste ble godkjent

Sak 02/21 **Godkjenning av referat fra møte 03.12.2020**

Referat fra møte 03.12.2020 ble godkjent

Sak 03/21 **Reiseliv og verdensarv i Circumferensen**

I tråd med vedtak i oktobermøtet i 2020, var verdensarv og reiseliv satt på kartet på møtet.

Tove Martens innledet om arbeidet med den nye strategien for Destinasjon Røros. Strategien gjelder for perioden 2102-2026. Det er markedsrådet i selskapet som har laget strategien på oppdrag fra styret.

Tove tok utgangspunkt i det strategiske verdigrunnlaget for destinasjon Røros;

- UNESCO/verdensarv
- Merkevarer Røros
- Bærekraft

Strategien henviser i verdigrunnlagskapitlet til Forvaltningsplanen for Røros bergstad og Circumferensen, og beskrivelsen av destinasjonsselskapets rolle i verdensarvarbeidet. Strategien peker spesielt på fenomenet «Verdensarvturisme» som en egen gren innenfor reiselivet. Verdensarvstatusen omtales slik; *«Verdensarvstatusen er en unik styrke for det totale næringslivet i regionen, og er av udiskutabel interesse for tilreisende fra inn- og utland».*

De to andre elementene i verdigrunnlaget; *«Merkevaren Røros»* og *«bærekraft»* har også sterkt sammenfallende elementer med verdensarvstatusen f.eks. «Bevaring av natur, kultur og miljø» og bevissthet om egen lokal kulturhistorie, spesielt bygningsmiljø og kulturlandskap».

Et viktig element i strategien at reiselivet i perioden ikke skal «utfordre» noen av verdiene i verdensarven, d.v.s. i form av slitasje eller tilrettelegging som ikke harmonerer med landskap, bygninger m.m.

I 2020 fikk Destinasjon Røros midler fra Innlandet fylkeskommune til å profilere regionen ut over sine egne medlemskommuner. Det kom mange gode tilbakemeldinger på dette både fra besøkende og bedrifter, og det ligger muligheter til å videreutvikle dette for 2021.

I tråd med den nye strategien og forvaltningsplanen for verdensarven ønsker vi nå i felleskap å se på hvilke muligheter på hvordan verdensarvstatusen i sterkere grad kan brukes til å løfte hele Circumferensen som reisemål, et verdensarvreisemål.

Fra kommune ble det pekt på hvilke besøkssteder i Circumferensen som det vil være naturlig å satse på i de nærmeste årene;

Os; Oddentunet, Nørdalen natur og kultursti, Gruvåsen og de utvalgte kulturlandskapene i Vangrøftdalen og Kjurrudalen.
Engerdal; Femundshytten og Femund II, Blokkodden og sammenhengene mellom Engerdal og Røros i Kobberverkhistorien; Kopparleden som framtidig nasjonal turistvei.
Holtålen; Eidet-Dragås m/fossen, Hessdalen og Nordpå.
Tolga; Gata m/Tolgen hytteplass, Vingelen og Dølmotunet

Kirsten Thyrum orienterte om tilretteleggingsarbeidet som gjøres i Synnervika, og ikke minst den historiske vandreruta «Malmveien» som skal åpnes til våren.

Svein Ole Granefjell trakk fram den samiske kulturarven som et viktig element i helheten i verdensarven. Svein Ole foreslo også at faggruppa burde få en innføring i den samiske historien i regionen Circumferensen.

Koblingen mellom mat og verdensarv er også veldig sterk, og kan lett settes inn i sammenheng i et felles løft for verdensarven i Circumferensen.

Erlend Gjelsvik pekte på betydningen av at kollektivtrafikken bidrar til å styrke muligheten for lengre opphold i regionen.

Erlend viste til Nordland fylkeskommune hvor det jobbes aktivt med dette. Erlend foreslo også å invitere prosjektleder for reiseliv/lokalsamfunnsatsingen i Nordland til å holde en presentasjon for faggruppa.

Det konkrete forslaget på kort sikt (årets sesong) er å få laget et «*Besøk i verdensarvenkart*» som kan få samme distribusjon og markedsføring som lokalmatkartet som allerede eksisterer. I et slikt kart og presentasjonene rundt dette må det klargjøres hvilke premisser besøkene kan foregå på, fra f.eks. Femund II/Femundshytta og Dølmotunet hvor det både er matservering og personell som kan motta og fortelle, via Oddentunet hvor det som regel ikke er noe mottaksapparat så langt, men av og til er et vertskap, og til «selvbetjente» attraksjoner som Eidet og Dragås og Nørdalen natur- og kultursti.

Et viktig moment er at nasjonalparkene og nasjonalparkforvalterne involveres her, da begge parkene inneholder vesentlige verdensarvverdier med stor opplevelsesverdi som kan inngå i en slik satsing.

Etter presentasjon og diskusjonsrunde var oppfatningen at initiativet er positivt mottatt, og at det er ønske om å starte en jobb omkring temaet nå i vinter:

Konklusjon;

Tove, Torfinn og Per Øyvind møtes i løpet av en ukes tid for å se nærmere på hvordan saken kan følges opp, spesielt med hensyn på årets besøks sesong.

Torfinn kaller inn til møte.

Sak 04/21

Formidlingsplan 2022- 2026 for Verdensarvsenter for Røros bergstad og Circumferensen

Utkastet til formidlingsplan var utsendt til faggruppa sammen med møteinnkallinga. Per Øyvind gikk gjennom formidlingsplanen på overordnet nivå. Planen er konkret og tiltaksrettet, og i tråd med de retningslinjer og forslag som ligger inne i Forvaltningsplanen. Hver enkelt kommune behandles med opplegg for tiltak i planperioden fra 2022-2026. Planen vil ligge med søknaden om reautorisasjon for verdensarvsenteret for perioden 2022-2026.

Det videre arbeidet med planen er nå at Per Øyvind kontakter kommunene for en drøfting av de kapitlene som ligger innenfor respektive kommune i dokumentet.

Målsettingen er at drøftingene med kommunene og andre skal være gjennomført slik at faggruppa kan sluttbehandle planen på sitt møte den 22.04 og at verdensarvrådet kan behandle planen på sitt møte den 18.06.

Per Øyvind avtaler direkte med kommunene og andre om drøftingsmøter.

Sak 05/41

Canvas-prosjektet – digitalt verskapskurs

Destinasjon Røros har i samarbeid med Rørosmuseet og Røros ressurs utviklet en digitalt vertskapskurs. Rørosmuseet står for den faglige delen.

Per Øyvind orienterte.

Kurset er et digitalt kursopplegg som henvender seg til alle som møter tilreisende som kommer til verdensarven og Rørosregionen.

Kurset er to-delt, med en del som tar for seg selve vertskapsrollen, og en del som er ren formidling av kunnskap om verdensarven, natur og kultur og samfunn i regionen.

Faggruppa syntes dette var et veldig godt redskap, og det var enighet om at det må legges til rette for at det kommer til bred anvendelse, også f.eks. ved folkevalgteopplæringen i kommunestyrene.

Orienteringssaker;

Tildeling fra verdensarvmidlene

Anne Nyhamar orientert om behandlingen av søknadene på verdensarvmidler. Det tas sikte på å sende ut tildelingsbrevene i slutten av februar.

Totalt er det søknader for omtrent det dobbelte av det som er til disposisjon for fordeling (46 mill). Fra verdensarven Røros bergstad og Circumferensen er det omsøkt 21 mill., og det kan komme ut med ca. halvparten. Vi får vente og se.

Årsrapport 2020

Årsrapporten var sendt ut med innkallinga. Det var ingen umiddelbare kommentarer, men koordinator inviterte til å komme med kommentarer for evt. endringer fram mot verdensarvrådets møte den 19.03.

Årsplan for 2021 for verdensarvråd, faggruppe og verdensarvkoordinator

Årsplanen er et dynamisk dokument, og enkelte programposter kan komme til å gå ut og nye inn.

Verdensarvforum 2021 er f.eks, flyttet fra 4.-6. mai til 7.-9. september.
Verdensarvforum skal fremdeles avholdes i Geiranger.

Nordisk verdensarvforum er utsatt til 2022.

Revidert årsplan er lagt ved referatet.

Referent; Torfinn Rohde